

Sector Advisory

Stand van de retail

Retail in economisch perspectief

Juli 2021

Inhoudsopgave

1.	Macro-economie	●	• Raming groei BBP naar boven bijgesteld
2.	Vertrouwen en bestedingen	●	• Meer vertrouwen; bestedingen in de lift
3.	Overige macro-indicatoren	●	• Aantal faillissementen nog altijd laag
4.	Retailsector in beeld	●	• Groei bestedingen na opengaan winkels
5.	Uitgelicht		• Versoepeling zorgt voor terugkeer winkelklant
6.	Actualiteit		• Nieuws uit de sector
7.	Insights		• Recente artikelen op onze website
8.	Appendix		• Contactgegevens

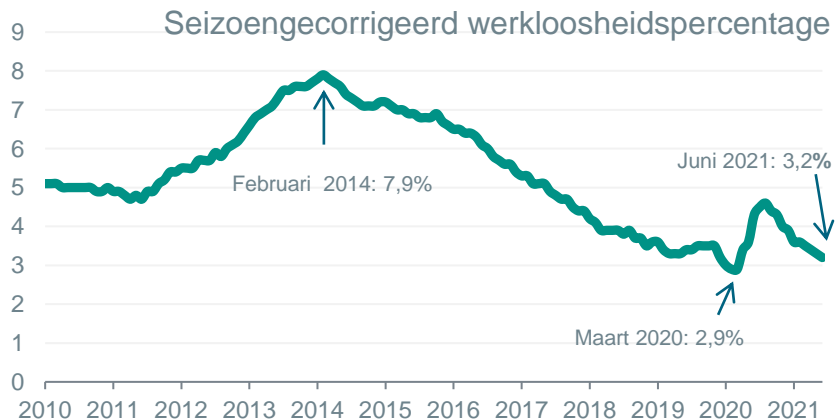
- Stand is positief
- Stand is neutraal
- Stand is negatief

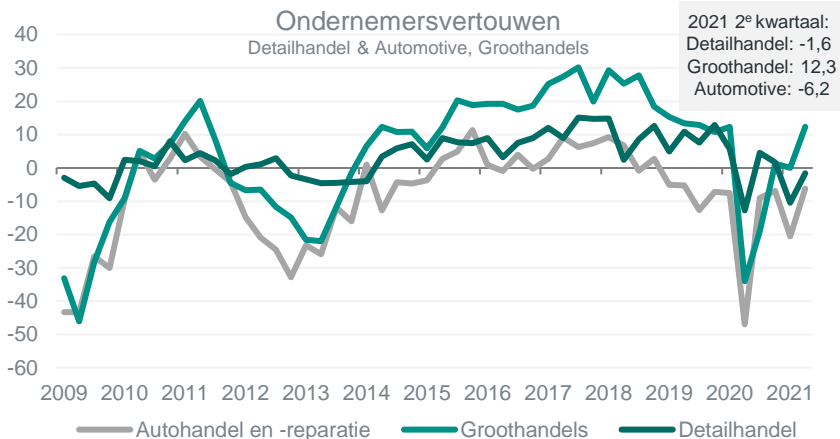
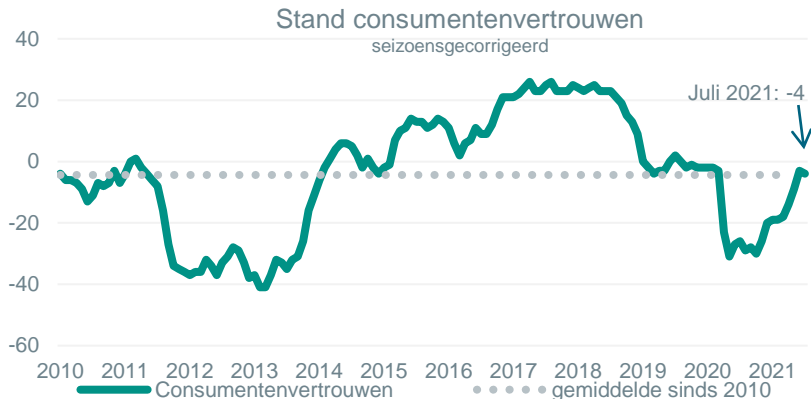
1. Macro-economie

	2020	2021	2022
BBP	-3,8	3,2	2,7
Particuliere consumptie	-6,6	1,5	5,3
Investerings	-4,2	6,6	2,3
Uitvoer	-4,8	6,7	4,2
Invoer	-5,5	6,4	5,2
Inflatie (CPI)	1,3	2,0	1,2
Werkloosheid (% ber.bev.)	3,8	3,4	4,2

- ▶ Door de corona-uitbraak en de daarop volgende beperkende maatregelen is de Nederlandse economie in 2020 gekrompen met 3,8 procent. Deze krimp is breed gedragen en ging samen met lagere investeringen, minder handel, hogere werkloosheid en minder consumptie.
- ▶ Begin juli is de raming van ABN AMRO voor de BBP-groei naar beneden bijgesteld. Dit komt door een forse aanpassingen van de raming van het CBS. Volgens de tweede berekening van het bbp door het CBS is de Nederlandse economie in het eerste kwartaal niet met 0,5% gekrompen, maar met 0.8%.
- ▶ Vanwege de aanpassingen van de bbp-cijfers van de voorbije drie kwartalen vallen onze groeiramingen voor 2021 en 2022 lager uit. Immers, een diepere val in het eerste kwartaal betekent dat het bbp aan het einde van het jaar eveneens lager uitvalt. Voor 2021 raamt ABN AMRO nu 3,2% groei (was 3,7%) en voor 2022 komen onze ramingen uit op 2,7% (was 2,8%).
- ▶ In juni is de werkloosheid verder gedaald naar 3,2 procent van de beroepsbevolking. De werkgelegenheid heeft zicht sinds juli vorig jaar sterk hersteld. De vraag naar producten en diensten is sterk gestegen ten opzichte van vorig jaar, hierdoor is er veel vraag naar arbeid. De sterke daling van de werkloosheid is een goed teken voor de groei van het BBP. De lage werkloosheid kan ook duiden op structurele tekorten op de arbeidsmarkt, daarmee kan het lastig worden voor retailers om voldoende werknemers te vinden.

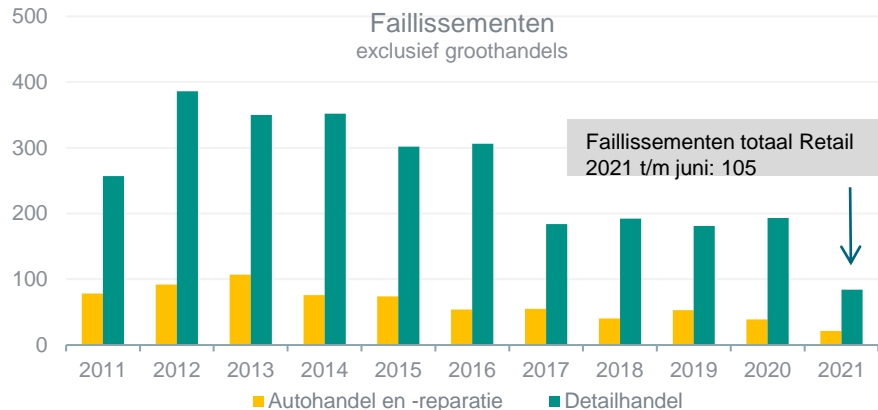

2. Vertrouwen

- ▶ De stijging van het consumentenvertrouwen is in juli gestopt en staat nu op een totaalscore van -4. Daarmee staat het vertrouwen nog net iets hoger dan het gemiddelde sinds 2010 (-4,4). Dat het vertrouwen niet verder is gestegen lijkt samen te vallen met de weer oplopende cijfers van de besmettingen.
- ▶ Na een forse krimp in het eerste kwartaal, zullen de bestedingen in het tweede en derde kwartaal flink opveren. Nu alle winkels weer open mogen. Toch zouden de bestedingen nog iets tegen kunnen vallen deze zomer, vanwege een lager aantal inreizenden toeristen.
- ▶ Het sentiment in zowel de detailhandel als de autobranche is nog negatief, terwijl de groothandels een plus van 12,3 laten zien. Toch zitten de drie branches na een dip in het eerste kwartaal van 2021 weer in de lift omhoog. Deze ontwikkeling heeft te maken met het opengaan van de winkels en het positieve vooruitzicht dat de economie weer volledig open gaat.

3. Overige macro-indicatoren

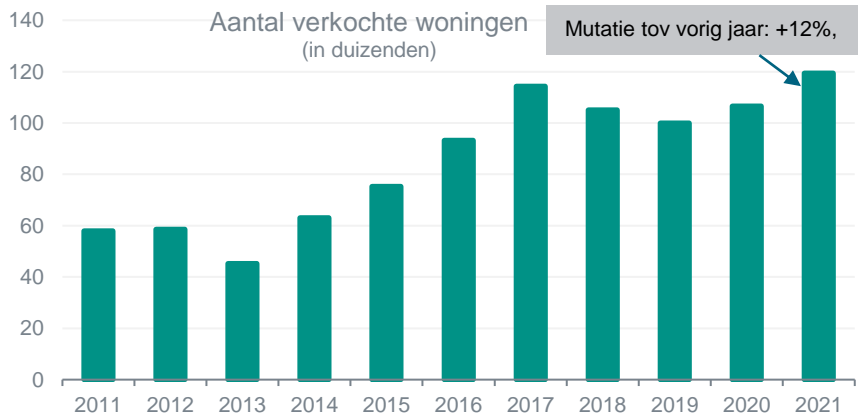

▶ Het aantal faillissementen in de retailsector is dankzij de steunmaatregelen vanuit de overheid, zoals de NOW en TVL, relatief laag. In de eerste vijf maanden van 2021 staat de teller op 105 faillissementen. De verwachting is dat, als de steun in het 4de kwartaal wordt afgebouwd, het maandelijks aantal faillissementen aan het einde van 2021 zal toenemen.

▶ Ook hebben veel retailers uitstel gekregen van betaling van kostenposten, zoals belastingen en huur. Zo konden zij de afgelopen maanden directe geldnood voorkomen. Met name veel kleding- en schoenenwinkels hebben uitstel aangevraagd, blijkt uit [onderzoek van ABN AMRO](#). Zo heeft 35 procent van de schoenenwinkels en 33 procent van de kledingwinkels uitstel van belasting aangevraagd. Echter uitstel is geen afstel.

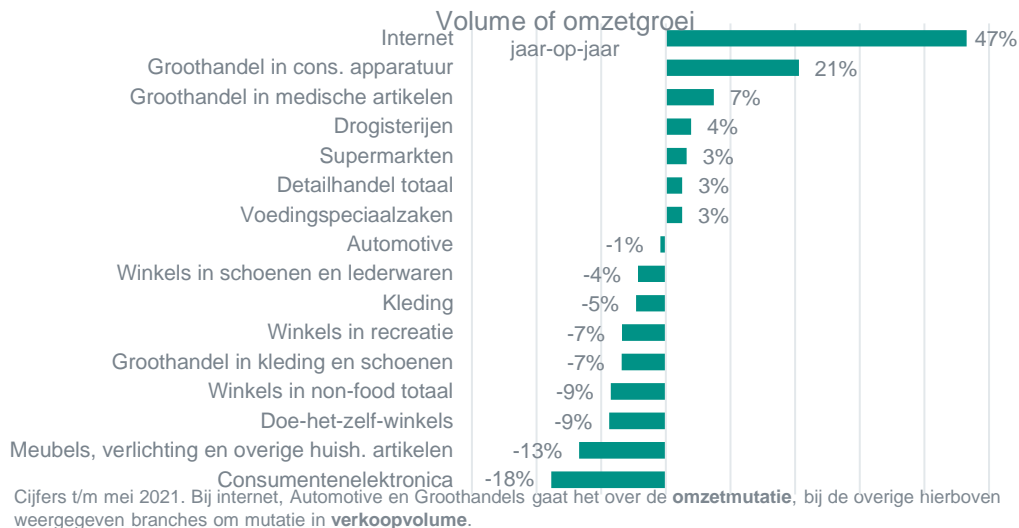
▶ De langere lockdown is vooral erg nadelig geweest voor winkels zonder online kanaal, die sterk afhankelijk zijn van traffic in de winkelstraten. De angst bestaat dat winkelcentra met veel leegstand te maken krijgen indien winkels omvallen zodra de overheidssteun stopt of indien deze niet toereikend blijkt de zijn.

▶ De verkoop van huizen zet ondanks de coronapandemie door. Tot juni zijn er ruim 12 procent meer huizen verkocht dan in dezelfde periode in 2020. De stijging van de huizenprijzen lijkt dit niet af te remmen. Belangrijke oorzaken zijn waarschijnlijk de lage hypotheekrente en de schaarste op de woningmarkt. Het hoge aantal verkochte woningen is een positief signaal voor retailers met bouwmarkten en meubelzaken.

De figuur toont het aantal verkochte woningen per jaar t/m juni

4. Retailsector in beeld

- ▶ In de eerste 5 maanden van 2021 is het volume in de detailhandel met 3 procent gegroeid ten opzichte van vorig jaar. Vooral drogisterijen (+4), supermarkten (+3) en voedingspecialzaken (+3) hebben goede zaken gedaan.
- ▶ Niet-essentiële winkels waren nog gesloten tot 28 april. Ondanks de mogelijkheden van click & collect sinds 10 februari en winkelen op afspraak sinds 16 maart, laten de branches negatieve groeicijfers zien. Consumentenelektronica heeft met -18 procent de grootste volumedaling.
- ▶ Door de coronacrisis heeft de groei van het onlinekanaal een enorme stimulans gekregen. Deze groei zet zich voort met een volumestijging van 47 procent in januari tot en met mei 2021 ten opzichte van dezelfde maanden in 2020.
- ▶ Branches, zoals supermarkten en voedingspecialzaken, waar de bestedingen tijdens de coronapandemie juist enorm toenamen, kunnen deze groei niet evenaren. Bestedingen in bijvoorbeeld supermarkten daalden in mei met 5 procent ten opzichte van mei 2020.

	ABN AMRO transactiedata, % verschil met zelfde maand vorig jaar														
	2020	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	21 Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun
Drogisterijen		10%	12%	7%	11%	13%	14%	1%	9%	11%	0%	-6%	7%	-5%	3%
Elektronica		33%	26%	16%	18%	12%	19%	24%	-19%	-31%	-14%	-8%	-8%	-1%	1%
Kleding		-7%	-4%	-1%	1%	-1%	-6%	-13%	-31%	-29%	-27%	47%	53%	12%	18%
Meubelzaken		31%	42%	40%	11%	24%	19%	16%	-19%	-44%	-42%	3%	11%	9%	-3%
Sport		-13%	-13%	0%	-1%	2%	-7%	-29%	-67%	-95%	-92%	-45%	13%	21%	25%
Supermarkten		30%	21%	20%	20%	18%	24%	14%	25%	24%	17%	0%	2%	-5%	1%
Tankstations		-26%	-14%	-4%	-3%	-4%	-13%	-19%	-17%	-21%	-21%	20%	54%	37%	26%
Tuinentra/Doe-het-zelfzaken		54%	33%	31%	21%	28%	36%	30%	-25%	-76%	-73%	-47%	-35%	-9%	-5%
Voedingsspecialzaken		56%	36%	45%	27%	38%	47%	26%	36%	35%	29%	21%	4%	-8%	2%

- ▶ De daling in bestedingen bij supermarkten en voedingspecialzaken zet in juni niet door ondanks de versoepelingen van maatregelen op de horeca en het betere weer dan in mei. Kledingwinkels blijven het goed doen met 18 procent hogere omzet dan in juni vorig jaar.

Uitgesloten zijn zakelijke en contante betalingen en betalingen van buitenlandse rekeningen. *zonder onlineverkoop

5. Uitgelicht: Schaarste aan productiecapaciteit en containers raakt Retail

Er is veel te doen over de gevolgen van grondstoftekorten op de industrie en bouw. Wat betekenen deze tekorten voor retailbedrijven die aan het eind van de toeleveringsketen staan zoals meubelzaken en elektronicawinkels? Retailbedrijven krijgen waarschijnlijk te maken met prijsverhogingen vanuit de industrie die de hogere grondstofprijzen, transportkosten en inkooprijzen doorberekent.

Daarnaast hebben de retailers last van gebrekkige leveringen en langere levertijden van producten uit voornamelijk Azië, waardoor de prijzen verder worden opgestuwd. Wat zijn hiervan de consequenties voor consumentenprijzen?

Vraag en aanbod - Simpel gezegd is het een kwestie van vraag en aanbod. Doordat wereldwijd veel samenlevingen weer open gaan en beperkende maatregelen zoals verplichte winkelsluitingen worden opgeheven, neemt de vraag naar producten toe. Daar komt bij dat de onlinebestedingen die tijdens de coronapandemie al sterk waren toegenomen nog altijd hoog zijn. Ook leggen bedrijven wereldwijd grotere voorraden aan. Op korte termijn zijn grotere voorraden handig vanwege de langere levertijden. Daarnaast moeten vorig jaar gekrompen voorraden weer worden opgebouwd. Aan de aanbodkant is het probleem dat de productiecapaciteit van met name Chinese fabrieken op een maximum zit en ze moeite hebben om aan de inhaalvraag te kunnen voldoen nadat naar schatting 90 procent van de Chinese industrie vorige jaar een maand gesloten was. De fabrieken hadden maanden nodig om weer op volle kracht te produceren.

Stijgende containerprijzen - Door alle verstoringen en explosieve vraag zijn de containerprijzen enorm gestegen, zo blijkt uit de Shanghai Containerized Freight Index (SCFI). Na een lichte daling in de eerste vier maanden van 2021 laat de index na april weer een forse stijging zien tot 3.932 op 9 juli 2021.

De Drewry's World Container Index steeg in de eerste week van juli met 4,7

procent (oftewel 397 dollar) en bereikte 8.796 dollar per 40 feet container. Dit is 333 procent hoger dan in dezelfde week in 2020. Het vrachttarief voor de Shanghai-Rotterdam-lijn laat een jaar-op-jaargroei zien van maar liefst 596 procent (met 592 dollar naar 12.795 dollar). Uit een rondgang bij klanten van ABN AMRO blijkt ook dat de containerprijzen sterk zijn gestegen tot wel 15.000 tot 20.000 dollar per container mits ze überhaupt nog te krijgen zijn.

Voorraden - Retailers spraken in de huidige onzekere situatie eerst hun oude voorraden aan en trachten nu indien mogelijk nieuwe grotere voorraden aan te leggen. Of dit mogelijk is hangt sterk af van hun liquide middelen en de productiecapaciteit. Navraag bij retailklanten van ABN AMRO levert het inzicht op dat tekorten gaan opspelen omdat de productiecapaciteit in China veelal de vraag niet aan kan. Zo stopt de aanvoer van sommige huishoudelijke artikelen.

Als gevolg van de beperkte productiecapaciteit is er grote concurrentie om producten geleverd te krijgen. Om productiecapaciteit in China te claimen worden er daarom grotere volumes besteld. Kortom, retailers doen grotere en sneller bestellingen om de beschikbare productiecapaciteit te kunnen claimen en voorraden tactisch aan te vullen. Doordat er weinig onderhandelingsruimte is, moeten ze genoegen nemen met een hogere prijs.

Daar komt bij dat de voorraden aanbetaald moeten worden. De liquiditeit van een retailer zit dus langer vast in de voorraden die langer onderweg en nog niet verkocht zijn. Hierdoor wordt de druk op de liquiditeit van de afnemers verhoogd. Voor veel retailers zijn de coronapandemie en de tijdelijke sluiting van fysieke winkels al een aanslag op hun liquide middelen geweest.

5. Uitgelicht: Scharste aan productiecapaciteit en containers raakt Retail

Retailbranches uitgelicht - Meubelfabrikanten zien grondstoffenrijzen al enige tijd stijgen, niet alleen in Nederland maar in heel Europa, meldt het European Furniture Industries Confederation (EFIC) al in maart van dit jaar. Meubels zullen hierdoor duurder worden, al blijkt dat nog niet. Voor de productie van meubels worden diverse materialen gebruikt zoals hout, textiel, staal, plastic, schuimrubber en glas. Voor een goed functionerende industrie zijn een voorspelbaar en constant aanbod van deze materialen essentieel.

Bij tuinmeubelen is een grilliger beeld te zien. Veel tuinmeubelen worden in Azië geproduceerd. Het zijn relatief grote producten waarvan een beperkt aantal in een container passen. Hogere transportkosten kunnen dan over een beperkt aantal goederen verdeeld worden. Het lijkt erop dat productieschaarste en hogere transportkosten doorberekend zijn aan de retailer en vervolgens in de verkoopprijzen. Vanwege het seizoenskarakter dalen prijzen normaliter na de zomer. Vorig jaar stegen echter de prijzen na de zomer.

Bouwmarkten verkopen onder meer materialen als hout en metalen. Vooral hout is schaars, deels door toenemende bouwactiviteiten wereldwijd. Zij worden dus direct geconfronteerd met de stijgende materiaalkosten.

In de fietsenbranche is ook sprake van grote tekorten aan fietsen en fietsonderdelen. Tijdens de coronacrisis, is fietsen populair geworden. In 2020 is een record aan 1,1 miljoen nieuwe fietsen verkocht in Nederland. Veel fietsmerken produceren in Azië en omdat de fabrieken dicht waren tijdens de lockdowns is de productie vertraagd. Dat gat is nog niet ingelopen. Samen met de enorme opgeleefde vraag en het tekort aan productiecapaciteit, maakt dat de fietsenbranche met enorme voorraadtekorten kampt.

De automotive en elektronicawinkels kampen vooral met tekorten aan computerchips. Door de stijgende vraag naar consumentenelektronica tijdens de beide lockdowns en door leveringsproblemen onder andere door bar winterweer in Texas, is er een tekort aan chips ontstaan. Veel elektronicabedrijven als

Samsung, Nintendo en Sony hebben nu last van tekorten bij het maken van smartphones en gameconsoles. De verwachting is dat dit tot stijging van consumentenrijzen kan leiden.

De hedendaagse auto zit vol met chips zodat ook autofabrikanten hinder ondervinden. Wereldwijd werd de productie van auto's tijdelijk stilgelegd. Zo sloot Volvo noodgedwongen dit jaar al vier keer zijn fabriek in Gent. Hetzelfde gold voor de Audi-fabriek in Brussel en VDL Nedcar in Born. Ook Duitse autofabrieken kampen met tekorten. TSMC, de grootste chipfabrikant van Taiwan, waarschuwde in april 2021 dat de tekorten zouden kunnen aanhouden tot volgend jaar. Het is waarschijnlijk dat dit tot prijsstijgingen voor de retailer omdat producenten minder auto's kunnen maken.

Ook de supermarkten en voedingsspecialzaken kampen met tekorten. Dat betreft de verpakkingsmaterialen, zoals karton. Dit tekort is vooral veroorzaakt door de toegenomen onlinevraag naar consumentenproducten waardoor de vraag naar verpakkingsmaterialen explosief is toegenomen. Producenten overwegen om de hogere verpakkingsprijs door te berekenen aan de supermarkten. Dit zou tot disputen kunnen leiden waardoor bepaalde producten tijdelijk niet verkrijgbaar zijn in de supermarkt.

Er zijn ook berichten over het stilvallen van de kledingproductie in bijvoorbeeld Bangladesh. Hier worden fabrieken stilgelegd wegens een lockdown, gerelateerd aan de verspreiding van de deltavariant van het coronavirus. Kledingbedrijven die een groot deel van hun kleding in dit land produceren, krijgen dan mogelijk alsnog voorraadproblemen. Retailers die deels dicht bij huis laten produceren, zullen hier minder hinder van ondervinden.

Vooralsnog heeft de consument weinig last van de stijgende grondstofprijzen en transportkosten. Zo laat de ontwikkelingen van de consumentenrijzen voor kleding en schoenen in het coronajaar een soortgelijk beeld zien als in 2019.

6. Actualiteit

NOS: Banken gaan afstorten contant geld autohandelaren moeilijker maken

FD: In tien minuten een avocado bij je thuis: de grillige belofte van flitsbezorging

CBS: Consumptie huishoudens groeit met bijna 9 procent in mei

'Retailtrends: Drukke in de winkelstraat als vervelend ervaren' - RetailNews

7. Insights

Laatste publicaties op abnamro.nl/retail

- ▶ [Schaarste aan productiecapaciteit en containers raakt Retail](#)
- ▶ [Welzijn van werknemers is flink verbeterd tijdens corona](#)
- ▶ [Ondernemers onderschatten het risico op cybercriminaliteit](#)
- ▶ [Maakindustrie optie bij lege winkels buiten het centrum](#)
- ▶ [Opzeggen dealercontracten kondigt nieuw distributiemodel aan](#)

8. Appendix – contactgegevens en extra informatie

Gerarda Westerhuis

Sectoreconoom retail & leisure

gerarda.westerhuis@nl.abnamro.com

Ward van der Stee

Sectoranalist retail & leisure

ward.van.der.stee@nl.abnamro.com

Henk Hofstede

Sector Banker retail

Henk.Hofstede@nl.abnamro.com

Disclaimer:

De in deze publicatie neergelegde opvattingen zijn gebaseerd op door ABN AMRO betrouwbaar geachte gegevens en informatie. Door de onzekerheid over het verloop van het coronavirus zijn deze verwachtingen met meer onzekerheid omgeven dan gebruikelijk. Noch ABN AMRO, noch functionarissen van de bank kunnen aansprakelijk worden gesteld voor in deze publicatie eventueel aanwezige onjuistheden. De weergegeven opvattingen en prognoses houden niet meer in dan onze eigen visie en kunnen zonder nadere aankondiging worden gewijzigd. Het gebruik van tekst of cijfers uit deze publicatie is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

©ABN AMRO, 23 juli 2021